

El cinema com a eina

Miquel Cruz

L' experiència de parlar amb persones que varen ser testimonis d'una època tan vital com la dels primers anys setanta, des de la perspectiva d'un cinema compromès, ha estat molt enriquidora i a la vegada desalentadora. M'estic referint als contactes mantinguts amb diversos components del Col·lectiu Cinema. Un grup de joves que als anys setanta es varen unir per donar a conèixer un cinema aleshores compromès i promoure la discussió mitjançant les pel·lícules.

Va ser inevitable no sentir una sana enveja quan vaig sentir parlar d'un cinema compromès, d'una voluntat de mostrar les contradiccions d'un sistema, d'anar a mostrar pels pobles de Mallorca pel·lícules amb la vocació d'omplir un greu buit cultural, del cinema com a vehicle de discussió i posterior conscienciació. Però em va venir un dubte, ¿tota aquella experiència va ser producte d'una conjuntura sociopolítica molt concreta? Si feim un poc de memòria veurem un règim dictatorial que es moria. Unes forces polítiques que demanaven una passa endavant. Unes altres que demanaven una prudència, que no havia assolit mai el règim feixista de Franco a l'hora de destruir tots els drets de les classes treballadores. Ja sabem quina opció va triomfar. El fruit d'això és la realitat que avui ens envolta.

Davant aquella situació, els components del Col·lectiu Cinema varen emprendre unes determinades accions per influir- en la mesura de les seves possibilitats- en la gent. La realitat que ells veieren no els agradava, però els donava esperances per un futur més just. Aquesta és la visió enriquidora del contacte amb ells. ¿Per què he dit que a la vegada vaig tenir una sensació de desànim? Tots ells, a la pregunta d'on va sorgir el Col·lectiu Cinema em varen respondre que va sortir d'una necessitat,

no d'un capritx, no d'un sentiment filantròpic. D'una necessitat. La de donar una sortida útil a les inquietuds polítiques de la gent, cap a una polarització de les contradiccions econòmiques i polítiques del règim feixista de Franco. El mitjà que varen triar va ser el cinema. Aleshores les preguntes que em faig, i que em varen produir el desànim, varen ser: Avui en dia, ¿no hi ha problemes suficientment greus? ¿No existeix la necessitat d'afrontar les desigualtats d'aquesta societat? Pensa que sí, que una anàlisi superficial de la nostra terra ens dona prou injustícies per arribar a la conclusió que les

coses no han canviat gens. Que, a aquesta Mallorca nostra, segueix havent-hi persones i institucions que s'enriqueixen amb el treball de la majoria de persones. Així doncs, el cinema com a mitjà per encendre consciències i canalitzar inquietuds encara té tot el sentit, l'experiència del Col·lectiu Cinema no va ser una postura "demodé", un vestigi del maig del 68. Va ser una experiència que avui té tot el sentit. Perquè encara existeix la necessitat de tenir una postura crítica. ❖

manifest

donada la manca d'una tradició cinematogràfica i la inexistència d'un cinema propi de les Illes, manifestem el nostre desig de crear un àmbit artístic i cultural que respongui a la realitat il·lenca, al marge dels convencionalismes ideològics dominants i allunyat de pressions i influències que restringesquin la llibertat d'expressió.

Per a nosaltres, el cinema és un dels vehicles actuals més importants per testimoniar la cultura d'un poble; per tant estimem necessari crear unes infraestructures que possibilitin la viabilitat d'unes manifestacions cinematogràfiques marcadament autòctones.

*volem dur el cinema a cada racó del nostre poble per aconseguir que sigui un vertader mitjà de comunicació entre l'autor i el públic.

*volem produir i realitzar pel·lícules que recullin tots els aspectes del nostre entorn per tal de reivindicar les característiques pròpies de la nostra cultura.

*volem promoure tota mena d'intercanvis dins l'àmbit del cinema a fi de tots-junts aconseguir el que desitjам: un cinema de i per al nostre poble.

amb poques paraules: *volem esser i ens oferim com instrument canalitzador de les diverses manifestacions cinematogràfiques de les Illes al mateix temps que demanem la col·laboració de tothom per aconseguir-ho.

col·lectiu de cinema
ciutat de mallorca, abril de 1976

Humphrey Bogart: El que diu Fred C. Dobbs, ho diu de veres.
(Demonstrant que és un mentider des del primer moment)
El tesoro de Sierra Madre (1948) de John Huston.